

En kristen jul, SB

Vi tror och lär: Om världens skapelse

[\[Register\]](#) [\[Årgångar\]](#) [\[Föregående nr\]](#) [\[Nästa nr\]](#)

En kristen jul

Vår Frälsares födelsedag har här uppe i Norden ett namn med hedniskt ursprung. Vi kallar den för jul. Det är ett fornnordiskt ord vars grundbetydelse är dunkel och omstridd.

Namnet går tillbaka på den gamla sol- och midvinterfesten som man firade vid den tid på året då ljuset växte och dagarna blev längre, den tid då solen började besegra mörkret. Den hedniska julen firades med stora dryckeslag och med ”blot”, dvs. med offer till gudarna. När kristendomen kom till Norden firades till att börja med Kristi födelsedag som ”Kristmässan”. Den engelskspråkiga världen använder fortfarande ordet Christmas. I Tyskland heter det Weihnacht, den heliga natten, i Frankrike Noël, (Herrens) födelsedag.

Hos oss kom dock det gamla ordet jul att segra till sist. Men det fick ett nytt innehåll. Man kan säga att det hedniska namnet kristnades. Det blev en ljusfest som helgades åt Kristus som det sanna ljuset som kommit i världen. När han föddes i Betlehem, uppfylldes Malakis profetia om ”rättfärdighetens sol” som går upp ”med läkedom under sina vingar” (Mal. 4:2). Han är den sanna solen, som kan besegra den andliga nöden och mörkret i världen.

I takt med att vårt land avkristnats, har julen mer och mer återgått till att bli en hednisk jul med mycket mat, mycket drickande och festande. Den kristna julen är för många bara en vacker tradition med rötter i gamla myter och legender, utan någon verklighet bakom. Men man vill inte vara julen förutan. För många är den, som det står i

julpsalmen: *En blomma skär och blid, Mitt i den kalla vinter, I midnatts mörka tid.* Men när helgen är över, har blomman vissnat och kastas ut.

Julens gudstjänster hör till dem som folk i allmänhet ännu gärna går på. Många ljus är tända och många vackra sånger sjungs. Det är stämningsfullt i kyrkan. Traditionen att gå i julotta lever – om än inte lika starkt som förr – ändå kvar i stor utsträckning.

Men vad predikas på julottan? Vilket budskap möter besökarna? Talas det om att barnet i krubban verkligen är HERREN som blivit människa? Om att Marias son, är allsmäktig, evig Gud, som har all makt och är alltings Skapare och Uppehållare? Om att Gud i Jesus har kommit i världen för att dö till försoning för allas våra synder? Predikas det om synden som skiljer oss från Gud och om Kristi nåd som förenar oss med honom? Predikas det om att Gud kallar syndare till omvändelse, till ångerns och trons saliga möte med Jesus, utan vilket vi går förlorade i mörkret?

Det är djupt tragiskt att det sanna julbudskapet så ofta lyser med sin frånvaro under den högtid, då många tillfälliga besökare går i kyrkan. Där det heliga evangeliet om vad Jesus gjort för syndare sätts under skäppan, där ersätts det ofelbart av någon form av fariseism, dvs. av budskap om vad människan kan göra. Det blir då en hednisk jul: det hela kommer att kretsa kring att vi skall arbeta för fred, vinnlägga oss om kärlek och medmänsklighet och ha Jesus som förebild. Men när Jesus som Frälsaren saknas, blir allt detta vad Bibeln kallar för ”laggärningar” och ”att upprätta sin egen rättfärdighet” (Rom. 10:3), vilket alltid har varit den stolta människans väg. Så kan det hedniska mörkret lägga sig också över aldrig så sköna julgudstjänster i kyrkan.

Julens glada budskap, det som först förkunnades för herdarna, är fortfarande detsamma: *I dag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad. Han är Messias, Herren.* Den stora skiljelinjen mellan hedniskt och kristet går just här: i synen på *vem* som föddes i Betlehem och *varför* han

föddes.

Antingen är Jesus Frälsaren som enligt Skriften har gjort allt för oss och som genom Ordet och sakramenten räcker oss frälsningens gåva helt och fullt, fritt och för intet, eller så är han det inte. I det senare fallet måste vi sätta tillit till våra egna krafter och gärningar. Så länge en människa tror att det är vägen till Gud, är hon på hednisk mark och borta från Gud. Men den som förtrivlar om sig själv och förtröstar på barnet i krubban finner den sanne Guden.

Mörkret tål inte julens evangelium och har aldrig gjort det. Det vill fördunkla det och uppsluka det, så att vi inte får del av ljuset och den sanna julglädjen. Men Kristus är och förblir ”den obesegrade solen” – den som driver ut mörkret hos var och en som lyssnar till honom och åkallar hans namn.

Inför den stundande julhögtiden bör vi på nytt ställa oss frågan vad julen betyder för oss. Firar vi en hednisk eller kristen jul? Det är befogat att fråga så, även om vi kallar oss kristna. Hur vår jul blir, beror till stor del på vilka röster vi lyssnar till. Lyssnar vi till dem som förvränger julens evangelium till något vi skall göra i stället för att ta emot som den allra största gåva? Dem skall vi fly bort ifrån, lär oss Jesus. Vi skall inte fira jul i deras tempel, hur stämningsfullt och vackert det än kan vara där. Om de sanna fåren i sin hjord säger den Gode Herden: *En främling följer de aldrig, utan flyr sin väg från honom* (Joh. 10:5).

Låt oss därför tänka på vart vi går och akta på vad vi hör så att vi finner julens gåva, tar emot den och med änglarna sjunger *Gloria in excelsis* – ära inte åt oss, utan åt Gud. Ty där Herren får hela äran, där får syndaren den frid som övergår allt förstånd.

Vilket under är det inte att Gud blir människa och dessutom dör och uppstår för oss för att vi skall få leva som hans goda barn i tid och evighet! Att tro det, är att fira kristen jul.

S. Bergman

[^]